Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2026)0023

Brutalios represijos prieš protestuotojus Irane

2026 m. sausio 22 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl brutalių represijų prieš protestuotojus Irane (2026/2565(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Irano,

– atsižvelgdamas į savo 2025 m. lapkričio 13 d. rezoliuciją dėl tarpvalstybinių represijų prieš žmogaus teisių gynėjus problemos sprendimo[1],

– atsižvelgdamas į Komisijos pirmininkės Ursulos von der Leyen ir Komisijos Pirmininkės pavaduotojos ir vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Kajos Kallas pareiškimus po 2026 m. sausio mėn. smurtinio susidorojimo,

– atsižvelgdamas į tai, kad 2023 m. Sacharovo premija už minties laisvę skirta Jinai Mahsai Amini ir Irano judėjimui „Moteris, gyvenimas, laisvė“,

– atsižvelgdamas į Europos Parlamento pirmininkės Robertos Metsolos sprendimą uždrausti visiems Irano režimo diplomatiniams darbuotojams ir atstovams patekti į visas Parlamento patalpas,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją,

– atsižvelgdamas į 1966 m. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą,

– atsižvelgdamas į ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą,

– atsižvelgdamas į ES gaires dėl smurto prieš moteris ir kovos su visų formų moterų diskriminacija,

– atsižvelgdamas į 2026 m. sausio 13 d. JT specialiųjų pranešėjų ir

[1] Priimti tekstai, P10_TA(2025)0258.

nepriklausomų ekspertų bendrą pareiškimą,

– atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Chartiją,

– atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,

– atsižvelgdamas į JT specialiojo pranešėjo žmogaus teisių padėties Irano Islamo Respublikoje klausimais ataskaitas,

– atsižvelgdamas į 2026 m. sausio 10 d. Jungtinių Tautų vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro pranešimą spaudai „Iranas: JT faktų nustatymo misija ragina nedelsiant atkurti prieigą prie interneto ir laikytis tarptautinių žmogaus teises reglamentuojančių teisės aktų“,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 136 straipsnio 2 ir 4 dalis,

A. kadangi 2025 m. gruodžio 28 d. Irane prasidėjo demonstracijos, kurios greitai peraugo į protestus visoje šalyje, o nuo 2026 m. sausio 8 d. į gatves įvairiuose miestuose ir provincijose išėjo dešimtys tūkstančių, kiek vėliau – šimtai tūkstančių iraniečių; kadangi demonstracijas inicijavo turgaus prekeiviai, kurie uždarė savo parduotuves protestuodami prieš silpnėjančią Irano ekonomiką, jų marginalizaciją joje, valiutos žlugimą ir gyvenimo lygio smukimą, ir jos virto didesniais antivyriausybiniais protestais, kuriuose atstovaujama įvairiems Irano visuomenės sluoksniams ir kurių dalyviai ragina imtis esminių politinių pokyčių ir nutraukti dabartinį režimą;

B. kadangi demonstracijas pirmiausia paskatino giliai įsišaknijęs nepasitenkinimas pražūtinga šalies ekonomikos padėtimi, smarkiai išaugusiomis maisto kainomis, didėjančia infliacija ir plačiai paplitusia korupcija; kadangi Irano režimas vis nepajėgia patenkinti pagrindinių savo gyventojų poreikių;

C. kadangi Irano saugumo pajėgos, įskaitant Islamo revoliucijos gvardiją ir policiją, visoje šalyje sistemingai smurtu susidorojo su protestuotojais, naudojo mirtiną jėgą pasitelkdamos Kinijos įrangą ir stebėjimo technologijas ir nužudė ar sulaikė tūkstančius taikių demonstrantų; kadangi pranešama, kad Irano saugumo pajėgos protestams malšinti naudojo cheminius ginklus; kadangi žuvusių žmonių skaičius šiuo metu nepakankamai atspindi tikrąją padėtį, nes atjungus interneto ryšį sutriko komunikacija; kadangi, remiantis JT nepriklausomos tarptautinės faktų nustatymo misijos Irano Islamo Respublikoje duomenimis, iš patikimų ataskaitų matyti, kad Aukščiausioji nacionalinio saugumo taryba paskelbė pareiškimą, kuriame įsakė saugumo pajėgoms imtis ryžtingų susidorojimo priemonių protestams nutraukti; kadangi, remiantis JT faktų nustatymo misijos duomenimis, tautinių mažumų regionuose valstybė ėmėsi itin brutalaus smurto; kadangi Irano valdžios institucijos vykdė masinius savavališkus sulaikymus ir, nepaisydamos tinkamos procedūros ir remdamosi melagingais su nacionaliniu saugumu susijusiais kaltinimais, jų metu sulaikė tūkstančius protestuotojų,

aktyvistų, žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų; kadangi Irano teisminės institucijos paspartino supaprastintas procedūras neteisinguose sulaikytų protestuotojų teismo procesuose ir skyrė mirties bausmę; kadangi protestų metu Irano teisminės institucijos mirties bausmes vykdė remdamosi ankstesniais apkaltinamaisiais nuosprendžiais;

D. kadangi šie veiksmai yra šiurkštūs tarptautinės žmogaus teisių teisės, įskaitant įsipareigojimus pagal Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, kurį Iranas yra pasirašęs, pažeidimai;

E. kadangi Iranas toliau taiko mirties bausmę kaip pagrindinę represijų priemonę protestuotojams įbauginti ir kitaminčiams nutildyti;

F. kadangi nuo 2026 m. sausio 8 d. Irano valdžios institucijos visoje šalyje visiškai blokavo ryšio priemones – interneto prieigą ir mobiliojo ir fiksuotojo ryšio tinklus, o tai yra vienas iš plačiausio masto ir sudėtingiausių visiškų atjungimų pasaulio istorijoje, kuriuo brutalaus susidorojimo metu Irano žmonėms trukdoma bendrauti, susiburti ir informuoti išorinį pasaulį siekiant nuslėpti tikrąjį protestų mastą bei susidorojimo žiaurumą ir trukdyti teikti medicininę pagalbą; kadangi Iranas yra viena iš šalių, kuriose internetas dažnai atjungiamas, ir jau daugelį metų neramumų metu blokuoja prieigą prie interneto ir telekomunikacijų priemonių, kad nutildytų nepritarimą ir numalšintų protestus;

G. kadangi teisė į taikių susirinkimų ir asociacijų laisvę saugoma pagal Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 20 straipsnį;

H. kadangi režimo vadovybė ir toliau nepaiso teisėtų protestuotojų reikalavimų; kadangi, remiantis Jungtinių Tautų statistikos skyriaus duomenimis, beveik 60 proc. Irano gyventojų yra jaunesni nei 39 metų, o dauguma gyventojų gimę po 1979 m. Islamo revoliucijos;

I. kadangi Irano valdžios institucijos viešai pagrasino toliau malšinti protestus ir griežtai bausti juose dalyvaujančius asmenis; kadangi, kaip pranešama, 2026 m. sausio 14 d. Irano teisingumo ministras pareiškė, kad visi po 2026 m. sausio 8 d. suimti asmenys yra nusikaltėliai ir teroristai, o tai iš esmės kriminalizuoja taikius protestus ir toliau riboja saviraiškos ir susirinkimų laisvę; kadangi Parlamentas nuosekliai ir vienareikšmiškai pasmerkė Irano režimo priespaudą ir smurtą prieš savo žmones, įskaitant mirties bausmių vykdymą, mirties nuosprendžio priėmimą nesąžininguose teismo procesuose, nežmoniškas sulaikymo sąlygas ir sistemingą politinių aktyvistų ir etninių bei religinių bendruomenių persekiojimą; kadangi Parlamentas ne kartą paragino Islamo revoliucijos gvardiją priskirti prie teroristinių organizacijų;

J. kadangi septyni JT žmogaus teisių ekspertai paragino Irano valdžios institucijas nutraukti smurto ciklą, gerbti pagrindinę žmonių teisę reikšti nepritarimą ir dalyvauti taikiuose protestuose, nebijant atsakomųjų veiksmų, ir atsižvelgti į žmonių reikalavimus, susijusius

su pilietinėmis, politinėmis, ekonominėmis ir kultūrinėmis teisėmis;

K. kadangi pastarojo meto demonstracijos yra daugybės masinių protestų, kurie buvo siaubingai nuslopinti, kulminacija; kadangi paskutiniai visą šalį apėmę sukilimai Irane – 2009 m. „Žaliojo judėjimo“ sukilimas ir judėjimas „Moteris, gyvenimas, laisvė“, kuris 2022 m. rugsėjo mėn. prasidėjo šalies moralės policijai nužudžius 22 metų Jiną Mahsą Amini – taip pat buvo numalšinti brutaliomis represijomis, kurių metu buvo taikomasi ir šaudoma į moterų veidus, krūtines ir lytinius organus;

L. kadangi Europos Parlamentas 2023 m. Sacharovo premiją už minties laisvę skyrė Jinai Mahsai Amini ir Irano judėjimui „Moteris, gyvenimas, laisvė“, taip pagerbdamas visas Irano drąsias moteris, vyrus ir jaunimą, kurie, patirdami didžiulį spaudimą, toliau kovojo už savo teises ir už pokyčius;

M. kadangi vykdoma valstybės politika buvo sudarytos sąlygos reguliariai taikyti privalomas aprangos taisykles pasitelkiant moralės patrulius, stebėjimo technologijas ir administracines nuobaudas, dėl kurių moterys ir mergaitės, nesilaikančios šių reikalavimų, yra suimamos, baudžiamos baudomis, iš jų atimama galimybė mokytis ir dirbti, joms skiriamos laisvės atėmimo bausmės; kadangi yra dokumentais patvirtintų fizinio smurto ir mirčių laisvės atėmimo įstaigose atvejų, susijusių su tokiu reikalavimų vykdymo užtikrinimu; kadangi didžiulė drąsa ir ryžtas narsių Irano moterų, kurios susidūrusios su niekinga režimo taktika neparodė baimės ir nepakluso, buvo labai svarbūs priešinantis šiam brutaliam režimui;

N. kadangi Irano Islamo Respublika atlieka labai destabilizuojantį vaidmenį Artimuosiuose Rytuose ir platesniame regione, be kita ko, remdama teroristines samdinių grupuotes, pvz., „Hezbollah“ Libane, Houthi Jemene, „Hamas“ Gazoje ir šiitų nereguliariąsias karines pajėgas Irake, ir įtvirtindama visą regioną apimančią terorizmo ašį; kadangi Irano žalinga įtaka neapsiriboja Artimaisiais Rytais, nes dėl hibridinių grėsmių ir piktavališkos kibernetinės veiklos, be kita ko, bendrininkavimo su Rusija jos agresijos kare prieš Ukrainą, pvz., tiekiant ginkluotus bepiločius orlaivius, raketas ir šaudmenis, teikiant technologijas ir mokymus, kurie leido Rusijai padidinti savo gamybą, ir paramos Venesuelos diktatūrai, toliau kelia didžiulį pavojų Europos saugumui ir demokratijai visame pasaulyje;

O. kadangi patikimi įrodymai rodo, kad Irano diplomatinės misijos keliose valstybėse narėse dalyvavo propagandos, dezinformacijos ir bauginimo veikloje, nukreiptoje prieš Irano diasporos bendruomenes Europoje, taip pažeisdamos tarptautinę teisę ir principus, kuriais reglamentuojami diplomatiniai principai;

P. kadangi ES patvirtino tris sankcijų Iranui režimus: vieną – reaguojant į šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus šalyje, kuris buvo kasmet atnaujinamas ir paskutinį kartą pratęstas iki 2026 m. balandžio 13 d.,

antrą – dėl masinio naikinimo ginklų neplatinimo, o trečią – reaguojant į Irano karinę paramą Rusijos agresijos karui prieš Ukrainą ir ginkluotoms grupuotėms bei subjektams Artimuosiuose Rytuose ir Raudonosios jūros regione; kadangi šiais režimais šiuo metu sankcijos taikomos daugiau kaip 230 asmenų ir 40 subjektų Irane, įskaitant Islamo revoliucijos gvardiją;

Q. kadangi 2026 m. sausio mėn. Parlamentas, remdamasis jo pirmininkės sprendimu ir reaguodamas į Irano valdžios institucijų smurtines represijas malšinant visoje šalyje vykstančius protestus ir jų atsisakymą gerbti pagrindines laisves, uždraudė visam Irano Islamo Respublikos diplomatiniam personalui ir atstovams įeiti į bet kurias Parlamento patalpas Briuselyje, Strasbūre ir Liuksemburge, o Irano pasų turėtojai yra tikrinami ir jiems neleidžiama įeiti, jei nustatoma, kad jie veikia režimo vardu;

R. kadangi pastaraisiais metais Irano valdžios institucijos sustiprino etninių ir religinių bendruomenių, ypač krikščionių, persekiojimą ir baudimą, o nacionaliniai teismai skiria ilgas laisvės atėmimo bausmes vien dėl jų tikėjimo ar religinės veiklos;

1. aiškiai smerkia ir yra sukrėstas brutalių represijų ir masinių žudynių, kurias per pastarąsias dvi savaites Irano režimas įvykdė prieš į gatves išėjusius protestuotojus daugybėje miestų; reiškia visapusišką solidarumą su Irano žmonėmis ir drąsiu bei teisėtu protestų judėjimu, kuriuo reikalaujama orumo, saugumo Irano žmonėms ir pagarbos jų teisėms;

2. reikalauja, kad Irano valdžios institucijos, vadovaujamos diktatoriaus Ali Khamenei, besąlygiškai nutrauktų smurto naudojimą prieš taikius protestuotojus, nedelsiant sustabdytų visas egzekucijas ir nutrauktų civilių gyventojų, kurie naudojasi savo pagrindinėmis teisėmis, žudymą ir represijas; reikalauja, kad šių teisių, ypač saviraiškos ir susirinkimų laisvių, būtų laikomasi besąlygiškai ir visada;

3. ragina nedelsiant paleisti visus įkalintus demonstrantus ir politinius kalinius; yra pasibaisėjęs dėl siaubingai didelio mirčių skaičiaus ir didelio skaičiaus neteisėtai sulaikytų protestuotojų;

4. reiškia nuoširdžią užuojautą visų žuvusių dėl Irano valdžios institucijų vykdytų smurtinių represijų šeimoms; reiškia didelį pasipiktinimą dėl pranešimų apie represinių saugumo pajėgų ir Islamo revoliucijos gvardijos narių vykdomus išpuolius prieš protestų metu nužudytų asmenų šeimas ir giminaičius ir jų bauginimą; yra giliai susirūpinęs dėl pranešimų apie pasibaisėtinus Irano valdžios institucijų veiksmus iš aukų šeimų reikalaujant didelių pinigų sumų už mirusių artimųjų kūnų grąžinimą;

5. ragina Tarybą, vadovaujantis 2001 m. gruodžio 27 d. Tarybos bendrąja pozicija dėl konkrečių priemonių taikymo kovojant su

terorizmu[2], Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2580/2001[3], Direktyva (ES) 2017/541[4] ir ES visuotiniu sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimu, nedelsiant visiškai paskelbti Islamo revoliucijos gvardiją, įskaitant nereguliariąsias karines pajėgas „Basij“ ir „Quds“ pajėgas, teroristinėmis organizacijomis; apgailestauja, kad kai kurios valstybės narės laikosi pozicijos negriežtinti Irano režimui taikomų ribojamųjų priemonių; ragina užtikrinti, kad toks pripažinimas būtų atspindėtas ES ribojamųjų priemonių režime; ragina išplėsti ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą ir kitas ES ribojamąsias priemones, įskaitant turto įšaldymą ir draudimus išduoti vizas, ir griežtai užtikrinti jų vykdymą visų Irano pareigūnų, atsakingų už represijas, ir visų subjektų, kuriuos kontroliuoja Aukščiausiojo vadovo biuras arba kurie veikia jo vardu, atžvilgiu, įskaitant įskaitant visų atitinkamų Islamo revoliucijos gvardijos komponentų ir asmenų įtraukimą į ES teroristų sąrašą ir turto įšaldymo, kelionių draudimo bei kitų tinkamų ribojamųjų priemonių taikymą; pabrėžia, kad Islamo revoliucijos gvardija, įskaitant visus jos padalinius ir susijusius subjektus, atlieka pagrindinį vaidmenį smurtinių represijų prieš taikius demonstrantus, sunkių žmogaus teisių pažeidimų, neteisminių egzekucijų ir valstybės remiamo terorizmo srityje tiek nacionaliniu, tiek regioniniu lygmeniu; ragina valstybes nares vienu metu imtis visų tinkamų nacionalinių priemonių, kad būtų užtikrintas visiškas šio pripažinimo įgyvendinimas ir vykdymas;

6. reiškia užuojautą ir tvirtą paramą drąsiems Irano žmonėms, kurie ištisas savaites ėjo protestuoti į gatves prieš režimo priespaudą ir ypač sunkias ekonomines ir socialines sąlygas; žavisi drąsa daugybės jaunų žmonų, moterų ir žmogaus teisių gynėjų, kurie toliau kovoja už savo teises, nepaisydami asmeninių padarinių ir brutalių represijų, su kuriomis jie susiduria; pripažįsta labai svarbų judėjimo „Moteris, gyvenimas, laisvė“ vaidmenį suteikiant drąsos gyventojams ir protestuotojams ir parodant režimo silpnumą ir atskirtį nuo Irano žmonių; smerkia Irano valdžios institucijų taikomas sankcijas Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų nariams ir ragina jas nedelsiant panaikinti;

7. griežtai smerkia plačiai paplitusį, brutalų, tyčinį ir neproporcingą Irano saugumo pajėgų jėgos naudojimą prieš taikius protestuotojus; apgailestauja dėl to, kad šie žudymai yra ne atsitiktinių susirėmimų,

---

2 OL L 344, 2001 12 28, p. 93, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2001/931/oj.

3 2001 m. gruodžio 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2580/2001 dėl specialių ribojančių priemonių, taikomų tam tikriems asmenims ir subjektams siekiant kovoti su terorizmu (OL L 344, 2001 12 28, p. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/2580/oj).

4 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/541 dėl kovos su terorizmu, pakeičianti Tarybos pamatinį sprendimą 2002/475/TVR ir iš dalies keičianti Tarybos sprendimą 2005/671/TVR (OL L 88, 2017 3 31, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj).

bet plačiai paplitusios ir sisteminės politikos, taip pat sąmoningo sprendimo išnaikinti bet kokį pasipriešinimą ir protestus rezultatas; reiškia didelį susirūpinimą – tūkstančių protestuotojų nužudymas rodo, kad Irano režimo represijų politikos kryptis šaltakraujiškai nukreipiama nuo atgrasymo prie strateginio naikinimo; ragina valstybes nares patraukti Irano pareigūnus, kurie, remiantis įrodymais, tiesiogiai dalyvavo vykdomose represijose, atsakomybėn už jų nusikaltimus pagal tarptautinę teisę; ragina ES ir jos valstybes nares pasirengti visiems galimiems scenarijams, įskaitant galimą Irano režimo žlugimą, ir užtikrinti, kad nė vienam represijų vykdytojui niekada nebūtų suteiktas prieglobstis ES teritorijoje;

8. reikalauja, kad visi protestuotojai, žmogaus teisių gynėjai ir žurnalistai, kurie šiuo metu yra suimti Irane, būtų besąlygiškai išlaisvinti; reikalauja, kad valdžios institucijos informuotų visas šeimas apie sulaikytų jų giminaičių buvimo vietą; ragina sudaryti sąlygas advokatams ir tarptautiniams stebėtojams nekliudomai susitikti su visais per protestus sulaikytais asmenimis ir tarptautinei bendruomenei pranešti informaciją apie sulaikytųjų tapatybę; ragina nedelsiant išlaisvinti ir saugiai repatrijuoti visus šiuo metu Irane kalinamus ES piliečius ir griežtai smerkia gėdingą režimo įkaitų diplomatijos naudojimą;

9. kategoriškai nepritaria Irano valdžios institucijų teiginiams, kad protestus sukurstė užsienio agentai; atkreipia dėmesį į tai, kad protestai kyla dėl didžiulio didelių Irano gyventojų grupių, ypač jaunimo, moterų ir mažumų grupių, nepasitenkinimo, nes šalis patiria gilias ir daugialypes krizes;

10. primena Irano tarptautinius įsipareigojimus žmogaus teisių srityje, įskaitant pagarbą teisei į taikius susirinkimus, saviraiškos laisvei ir teisei į gyvybę, kaip įtvirtinta Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje ir tarptautinėse sutartyse, kurias Iranas yra pasirašęs; ragina ES toliau remti pilietinę visuomenę, žmogaus teises ir humanitarines organizacijas Irane;

11. pabrėžia visiškai neteisėtą ir smurtinį nežmoniško Irano režimo pobūdį, kuris grindžiamas tik teroru, baime ir bauginimu ir prieštarauja bet kokiam religiniam, kultūriniam ir etniniam pliuralizmui; ragina Komisiją ir valstybes daryti veiksmingą spaudimą režimui; pripažįsta didžiulę protestų bangą kaip nedviprasmišką šios sistemos netvarumo po dešimtmečius trukusios priespaudos ženklą ir ragina Irane užtikrinti laisvą perėjimą prie demokratijos; reiškia visišką solidarumą su Irano diaspora, kuri atlieka labai svarbų vaidmenį reikalaujant laisvės ir demokratijos ir remiant protestus; pripažįsta, kad Irano žmonės yra vienintelis teisėtas valdžios ir suvereniteto šaltinis Irane;

12. ragina koordinuoti priemones su bendraminčiais partneriais ir kartu dėti pastangas kovoti su sankcijų vengimu visame pasaulyje; palankiai vertina tai, kad Jungtinės Valstijos neseniai priėmė tikslines

sankcijas, skirtas aukštiems Irano pareigūnams, atsakingiems už represijas, ir primygtinai ragina ES imtis panašių veiksmų; ragina deportuoti Islamo revoliucijos gvardijos narių giminaičius, kurie studijuoja ar dirba ES;

13. ragina ES ir jos valstybes nares naudoti visas turimas priemones, kad būtų užkirstas kelias piktavališkai kibernetinei veiklai, užsienio šalių vykdomoms manipuliacijoms informacija ir kišimuisi, įskaitant Irano valdžios institucijų vykdomus ar joms priskiriamus veiksmus, jas atgrasyti ir į jas reaguoti; ragina visapusiškai naudoti ES kibernetinės diplomatijos priemonių rinkinį, įskaitant ribojamąsias priemones prieš asmenis ir subjektus, atsakingus už kibernetinius išpuolius, ir ES sankcijų režimą, skirtą tokiems išpuoliams; ragina ES stiprinti savo gebėjimus strateginės komunikacijos, atsparumo stiprinimo ir inkriminavimo srityse, koordinuojant veiksmus su tarptautiniais partneriais;

14. smerkia Irano režimo pastangas cenzūruoti protestus nutraukiant prieigą prie interneto ir telefono tinklų visoje šalyje; ragina nedelsiant panaikinti visus draudimus, taikomus internetinei komunikacijai ir paslaugoms Irane; ragina ES ir jos valstybes nares gerokai padidinti techninę ir finansinę paramą, kad būtų užtikrinta saugi skaitmeninė prieiga ir cenzūros išvengimo priemonės bei skaitmeninė apsauga Irano pilietinei visuomenei, žurnalistams ir žmogaus teisių gynėjams; ragina technologijų ir palydovinių paslaugų teikėjus išnagrinėti visas teisėtas ir įmanomas priemones, kuriomis būtų sudarytos sąlygos saugiai naudotis ryšių paslaugomis, pvz., tiesioginiu palydoviniu ryšiu, kad Irano piliečiams būtų užtikrinta nepertraukiama prieiga prie informacijos, visų pirma siekiant sudaryti sąlygas skubios pagalbos ryšiui ir įspėjimams SMS žinutėmis, ir užkirsti kelią netinkamam platformų naudojimui represijoms;

15. pabrėžia, kad ilgus dešimtmečius Irano režimas nuolat sistemingai persekioja žmogaus teisių aktyvistus, politinius disidentus, mažumų bendruomenes ir moteris, visų pirma taikydamas žiaurius represijų metodus; reiškia solidarumą su visais asmenimis Irane, kurie yra persekiojami dėl savo įsitikinimų arba tapatybės, ir pripažįsta sisteminę diskriminaciją patiriančių mažumų bendruomenių, įskaitant kurdus, beludžius, bahajus ir krikščionis, drąsą; ragina nedelsiant ir besąlygiškai išlaisvinti visus asmenis, kurie sulaikyti vien dėl to, kad naudojosi savo religijos ar tikėjimo laisve;

16. pakartoja savo raginimą Iranui leisti Jungtinių Tautų įgaliotiems faktų nustatymo misiją vykdantiems asmenims nedelsiant ir nekliudomai atvykti į šalį, atsižvelgiant į tai, kad šioje visiško nebaudžiamumo aplinkoje, kurioje Irano valdžios institucijos sistemingai vykdė sunkius nusikaltimus pagal tarptautinę teisę, įskaitant žmogžudystes, kankinimus, iššaginimus ir priverstinius dingimus, siekiant nutildyti nepritarimą, reikia atlikti tarptautinį tyrimą ir surinkti bei išsaugoti įrodymus, kuriais būtų grindžiamas

būsimas baudžiamasis persekiojimas; ragina ES remti Jungtinių Tautų faktų nustatymo misijos Irane įgaliojimų pratęsimą Žmogaus teisių taryboje ir išplėsti jos įgaliojimus, kad jie apimtų dabartinių žiaurumų tyrimą;

17. atkreipia dėmesį į svarbų moterų ir merginų vaidmenį protestuose ir smerkia sisteminę režimo vykdomą moterų ir kitų pažeidžiamų grupių priespaudą įstatymais ir kitais teisės aktais, kuriais griežtai ribojamos laisvės ir teisės, įskaitant žeminantį privalomo hidžabo dėvėjimo įstatymą ir piktnaudžiavimą jo vykdymo užtikrinimu, griežtus moterų lytinės ir reprodukcinės sveikatos teisių apribojimus ir moterų politinių, socialinių, ekonominių, kultūrinių ir asmeninių teisių pažeidimus; pabrėžia, kad diskriminacija paveldėjimo srityje ir liudijimo bei pilietybės įstatymai, kuriais moterims suteikiamas nevienodas teisinis statusas ir ribojamas jų savarankiškumas tiek viešajame, tiek privačiame gyvenime, prieštarauja tarptautiniams žmogaus teisių standartams, kurių Iranas privalo laikytis;

18. dar kartą smerkia pasibaisėtinai didelį per pastaruosius dvejus metus, ypač po to, kai gruodžio pabaigoje prasidėjo demonstracijos, įvykdytų egzekucijų skaičių, kuris simbolizuoja visišką režimo nepagarbą žmogaus gyvybei ir orumui;

19. primena, kad Irane įvykdoma daugiausia mirties bausmių vienam gyventojui pasaulyje ir kad po 2022 m. judėjimo „Moteris, gyvenimas, laisvė“ sukilimo Irano valdžios institucijos pradėjo negailestingą egzekucijų bangą, taip pat nukreiptą prieš disidentus, moteris, žurnalistus ir mažumas; smerkia tai, kad vien 2025 m. režimas nužudė 1 500 žmonių; pakartoja, kad ES jau seniai nepritaria mirties bausmei, ir ragina nedelsiant ją panaikinti;

20. reiškia visapusišką paramą Irano opozicijai ir ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai pradėti įtraukų dialogą su Irano demokratine opozicija, turint tikslą skatinti demokratinę, laisvą ir pliuralistinę Irano ateitį; ragina pakviesti Irano demokratinės opozicijos atstovus į Europos Parlamentą, tačiau pakartoja, kad Irano gyventojai turi patys spręsti savo būsimos vyriausybės klausimą; ragina Komisiją plėsti techninę ir finansinę paramą Irano pilietinei visuomenei; ragina visus demokratinės opozicijos veikėjus dirbti kartu, kad būtų sudarytos sąlygos teisingam, įtraukiam ir demokratiniam procesui, kurio metu būtų užtikrinta visų Irano piliečių laisvė ir orumas, neatsižvelgiant į jų etninę priklausomybę, religiją ir lytį; ragina ES ir jos valstybes nares glaudžiai bendradarbiauti su panašiai mąstančiais partneriais siekiant remti laisvą Iraną, kuriame dominuotų visuotinės žmogaus teisės ir lygybė, formuojamos pačių Irano žmonių; yra įsitikinęs, kad siekiant apsaugoti demokratinę ir taikią Irano ateitį svarbu remti įvairias šalies bendruomenes ir pamatinę regioninę, kultūrinę bei etninę įvairovę;

21. dar kartą pabrėžia, kad Irano režimas ilgus dešimtmečius aktyviai skatina chaosą ir naikinimą visame regione ir vykdo brutalias vidaus ir tarpvalstybines represijas; smerkia Irano valdžios institucijų naudojamas brutalias tarpvalstybines represijas, tiek internete, tiek realiame gyvenime, siekiant nutildyti, įbauginti, numalšinti oponentus, daryti jiems spaudimą ar net juos pagrobti, taip pat grasinti jų šeimoms užsienyje; ragina Komisiją, glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, stiprinti prevencijos, apsaugos ir reagavimo mechanizmus ES ir užtikrinti, kad visi tarpvalstybinių represijų veiksmai būtų veiksmingai tiriami ir už juos būtų vykdomas baudžiamasis persekiojimas; pabrėžia, kad Iranas tebėra didžiausia ir rimčiausia grėsmė platesnio regiono saugumui ir stabilumui bei didžiausia kliūtis taikai; dar kartą tvirtai smerkia Irano piktavališką veiklą ir kišimąsi regione ir už jo ribų, visų pirma Libane, Sirijoje, Jemene, Irake ir Vakarų Krante bei Gazoje;

22. pažymi, kad Iranas ir Rusija aktyviai dalijasi ypač svarbia žvalgybos informacija ir bendradarbiauja apeidami sankcijas, pasitelkdami priedangos įmones, bankų ryšius ir naftos perdavimus išjungus sekimo prietaisus; ragina užtikrinti geresnį ES sankcijų vykdymą, skubiai atnaujinti automatinio identifikavimo sistemas, kad būtų galima kovoti su sankcijų ir embargo vengimu, ir sustiprinti įtariamų Irano laivų priežiūrą ir patikrinimus;

23. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai, koordinuojant veiksmus su valstybėmis narėmis, stiprinti diplomatinį angažavimąsi siekiant remti Irano žmones, vertinant galimybę įsteigti sustiprintą ES diplomatinį atstovavimą ar atstovybę, galinčią teikti apsaugą, humanitarinę pagalbą ir konsulinę paramą asmenims, kuriems kyla pavojus dėl naudojimosi savo pagrindinėmis teisėmis, įskaitant taikius protestuotojus; pabrėžia, kad reikia apsvarstyti priemones, kuriomis būtų galima užtikrinti prieglobsčio, informacijos ir pagalbos teikimą pagal tarptautinę teisę ir atitinkamus ES valstybių narių teisinius precedentus, siekiant pagerinti ES gebėjimus stebėti, pranešti apie rimtus žmogaus teisių pažeidimus vietoje ir į juos reaguoti;

24. palankiai vertina Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės įsipareigojimą taikyti daugiau suvaržymo priemonių Iranui; ragina Tarybą ir valstybes nares sparčiai plėsti esamas ribojamąsias priemones siekiant skubiai ir tinkamai reaguoti į vykdomas represijas; palankiai vertina tai, kad ES svarsto galimybę taikyti tikslines sankcijas asmenims ir subjektams, atsakingiems už smurtines represijas prieš protestuotojus, ir ragina skubiai jas priimti;

25. primygtinai ragina Europos išorės veiksmų tarnybą (EIVT) reguliariai rengti padėties Irane ataskaitas; siūlo sukurti arba nurodyti domeną, kuriame būtų galima registruoti visų neseniai įvykdytų skerdynių aukų vardus ir pavardes, siekiant dokumentuoti ir išsaugoti įrašus

apie nužudytus ar sužalotus asmenis;

26. ragina ES valstybes nares ir EIVT prašyti surengti specialią JT žmogaus teisių tarybos sesiją žmogaus teisių krizės Irane klausimais, kad būtų parodytas ir skatinamas teisėtas tarptautinis pasipriešinimas Irano režimo elgesiui;

27. ragina Komisiją ir valstybes nares remti visas atskaitomybės pastangas JT organizacijoje ir už jos ribų, kuriomis siekiama dokumentuoti mirties atvejus ir atlikti greitą, nepriklausomą ir skaidrų šių atvejų tyrimą, be kita ko, renkant iš šalies bėgančių žmonių liudijimus ir įrodymus; sveikina JT Žmogaus Teisių Tarybos sprendimą surengti specialią sesiją, skirtą padėčiai Irane aptarti;

28. pabrėžia, kad bet koks santykių su Iranu normalizavimas priklauso nuo besąlygiško visų politinių kalinių paleidimo, patikrinamo sistemingų represijų nutraukimo ir tikros pažangos siekiant demokratijos ir teisinės valstybės;

29. ragina EIVT, Komisiją ir valstybes nares toliau nuosekliai kelti Irano režimo vykdomų pažeidimų klausimą dvišaliuose ir daugiašaliuose forumuose, taip pat užtikrinti, kad ES ribojamosios priemonės ir toliau būtų tikslinės, grindžiamos įrodymais ir nukreiptos į asmenis ir subjektus, kurie yra atsakingi už šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus;

30. pritaria Parlamento Pirmininkės Robertos Metsolos sprendimui uždrausti visam Irano režimo diplomatiniam personalui ir atstovams patekti į visas Parlamento patalpas; ragina valstybes nares sekti šiuo pavyzdžiu ir priimti panašius apribojimus, įskaitant, jei aktualu, Irano diplomatinių ir konsulinių misijų visoje ES darbuotojų diplomatinio statuso panaikinimą;

31. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybėms narėms ir Irano Islamo Respublikos Prezidento kanceliarijai.